

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

wersja dla małych (skrócona)

**ZESPÓŁ SZKOLNO - PRZEDSZKOLNY NR 3
W ROGOWIE OPOLSKIM**

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	2
II. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem – zachowania niedozwolone wobec małoletnich.....	4
III. Zasady bezpiecznych relacji dziecko-dziecko. Zachowania niedozwolone małoletnich.....	5
IV. Zasady korzystania z urzędzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.....	6
V. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci.....	7
VI. Ścieżki postępowania małoletniego w przypadku doznawania przez niego krzywdy - procedury interwencyjne w zespole.....	7
VII. Ważne telefony i adresy.....	12

I. Wprowadzenie

Dokument ten reguluje procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem, rozpoznawanie i reagowanie na niepokojące sytuacje w określony procedurami sposób postępowania.

Wewnętrzne procedury regulujące ochronę dziecka przed przemocą są zgodne z obowiązującymi w jednostce dokumentami: Statutem Zespołu, Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych oraz obowiązującymi przepisami prawa:

- ❖ Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
- ❖ Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991.120.526 ze zm.);
- ❖ Ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.);
- ❖ Ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.);
- ❖ Ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.);
- ❖ Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
- ❖ Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) z mocą obowiązywania od 15 lutego 2024 r.

Ileć w niniejszych procedurach jest mowa o:

- ❖ **krzywdzeniu dziecka** należy rozumieć - każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka (definicja WHO). Krzywdzenie dzieci to też bezczynność społeczeństwa lub instytucji, a także rezultat takiej bezczynności, który ogranicza równe prawa dzieci i zakłóca ich optymalny rozwój. Można wyróżnić następujące wymiary zjawiska krzywdzenia dziecka:
 - **przemoc psychiczna** - przymus, groźby, obrażanie, wyzywanie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, krzyczenie, wyśmiewanie, lekceważenie, karanie ciszą/milczeniem, izolacja, itd.
 - **przemoc fizyczna** - szarpanie, kopanie, popychanie, policzkowanie, przypalanie papierosem, bicie ręką przy użyciu przedmiotów, klaps, stosowanie nadmiernej siły przy przytrzymywaniu dziecka, itd.
 - **przemoc seksualna** - gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych, przekraczanie granic fizyczności dziecka, dotyk bez zgody, itd.
 - **przemoc ekonomiczna** - unikanie płacenia alimentów, zakazywanie członkowi rodziny pracy lub edukacji w celu zdobycia zatrudnienia, przywłaszczanie do swoich celów wspólnych środków na utrzymanie rodziny, itd.
 - **zaniedbanie** - głodzenie, niedostarczanie odpowiedniej ilości jedzenia, nieodpowiednia higiena lub jej brak, niezgłaszanie się z dzieckiem do lekarza (gdzie tego wymaga), brak leczenia mimo zaleceń lekarzy, niedopilnowanie w kwestii edukacji, brak przejawiania zainteresowania, w jaki sposób dziecko spędza wolny czas, jaki ma zainteresowania, problemy oraz potrzeby,
 - **alienacja rodzicielska** - ograniczenie kontaktu i izolowanie dziecka od drugiego rodzica, odcinanie drugiego rodzica od informacji dotyczących dziecka, wymazywanie

drugiego rodzica z życia dziecka, niszczenie zdjęć i pamiątek, przedstawianie drugiego rodzica w złym świetle, zakazywanie dziecku swobodnego mówienia i wyrażania miłości do drugiego rodzica;

- **cyberprzemoc** - przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
- ❖ **przemocy domowej** - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
 - narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
- ❖ **Pracownik Zespołu** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy pracę, mianowania, powołania lub umowy cywilno-prawnej. Osoby pracujące w zespole dzielą się na pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych;
- ❖ **Dziecko** - osoba przyjęta do przedszkola lub szkoły w toku postępowania rekrutacyjnego, po dopełnieniu wszelkich niezbędnych formalności przez rodziców i uczęszczająca do Zespołu;
- ❖ **Zespół interwencyjny** to powołany przez dyrektora w przypadku podejrzenia stosowania przemocy fizycznej lub psychicznej o dużym nasileniu oraz podejrzenia wykorzystania seksualnego. W skład zespołu wchodzi: psycholog, pedagog specjalny, wychowawca.

II. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem – zachowania niedozwolone wobec małoletnich

Zachowania niedozwolone w komunikacji z małoletnimi:

- ❖ Pracownikowi Zespołu nie wolno poniżać, zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka;
- ❖ Pracownikowi Zespołu nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- ❖ Pracownikowi Zespołu nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- ❖ Pracownikowi Zespołu nie wolno używać języka agresywnego, ironicznego lub poniżającego w szczególności w sytuacjach niepowodzeń edukacyjnych;
- ❖ Pracownikowi Zespołu nie wolno naśmiewać się z dziecka i zachęcać do tego innych;
- ❖ Pracownikowi Zespołu nie wolno faworyzować dziecka w klasie, żeby inne dzieci nie czuły się wykluczone.
- ❖ Pracownik Zespołu zobowiązany jest szanować prawa dziecka do wyrażania swojej odrębności w każdej sferze. Dotyczy to zarówno wyznania, jak i orientacji seksualnej, poglądów oraz wyglądu dziecka.
- ❖ Pracownik Zespołu zobowiązany jest szanować prawa dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe.
- ❖ Pracownikowi Zespołu nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

Przemoc fizyczna

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu jeśli jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego.

Zachowania niedozwolone w kontaktach z małoletnimi:

- ❖ Pracownikowi nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.

- ❖ Pracownikowi nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- ❖ Pracownikowi nie wolno angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
- ❖ Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdy i wycieczki niedopuszczalne jest spanie pracownika z dzieckiem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.

Kontakty poza godzinami pracy

Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.

- ❖ Pracownikowi nie wolno zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy.
- ❖ Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy, dziennik elektroniczny).

III. Zasady bezpiecznych relacji dziecko-dziecko. Zachowania niedozwolone małoletnich

Zachowanie POŻĄDANE:

- ❖ **Szanuj innych:** każda osoba zasługuje na szacunek, niezależnie od różnic w wyglądzie, pochodzeniu czy zainteresowaniach. Promuj akceptację różnorodności.
- ❖ **Rozmawiaj z szacunkiem:** rozmawiaj z szacunkiem i uprzednio słuchaj innych przed wypowiedzeniem swojego zdania. Słowa mogą mieć wpływ na uczucia innych.
- ❖ **Rozwiązywanie konfliktów:** konflikty są naturalną częścią życia i można je rozwiązać bez używania przemocy. Nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów jest kluczowa.
- ❖ **Współpraca:** wspieraj zachęcanie do współpracy z innymi uczniami. Wspólne projekty i zabawy uczą współpracy, empatii i budowania relacji.
- ❖ **Przyjaźń i wsparcie:** spróbuj budować przyjaźnie. Wspieraj swoich przyjaciół w trudnych chwilach.
- ❖ **Nie toleruj znęcania się:** znęcanie się nad innymi jest niedopuszczalne i może mieć poważne konsekwencje. Zachęcaj do zgłaszania przypadków znęcania się.
- ❖ **Ogranicz wpływ negatywnych treści:** nie wszystko, co jest dostępne w mediach społecznościowych, jest realne i wartościowe.
- ❖ **Wspieraj zdrowe granice:** ustalaj zdrowe granice w relacjach, mówiąc „nie” w odpowiednich sytuacjach i szanuj prywatność innych.
- ❖ **Wspieraj pomoc dla ofiar:** jeśli zobaczysz lub usłyszysz o przemocy, znęcaniu się lub dyskryminacji wobec innych uczniów, zgłoś to osobie dorosłej w Zespole.
- ❖ **Buduj zaufanie:** twórz otoczenie, w którym koledzy i koleżanki czują się bezpieczne, by dzielić się swoimi uczuciami i obawami.

Zachowania NEGATYWNE

- ❖ Nie wolno Ci krzyczeć na koleżanki i kolegów, lekceważyć, obrażać, wyśmiewać, wykluczać z grupy;
- ❖ Nie wolno Ci używać języka nienawiści ani tzw. hejtu;
- ❖ Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalność fizyczną koleżanki/kolegi
- ❖ Nie wolno Ci używać jakiegokolwiek przemocy fizycznej;
- ❖ Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez ich jego/jej wyraźnej zgody;
- ❖ Nie wolno Ci wyrażać negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek;
- ❖ Nie wolno Ci pożyczać rzeczy innych bez ich zgody;
- ❖ Nie wolno Ci zabierać, ukrywać rzeczy innych osób;
- ❖ Nie wolno Ci spożywać **alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji** ani zachęcać do ich spożycia kolegów/koleżanek.

Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym wychowawcę, pedagoga lub psychologa.

IV. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

Urządzenia elektroniczne należy używać zgodnie z zasadami określonymi w Statucie Zespołu Szkolno - Przedszkolnego Nr 3 w Rogowie Opolskim. Trzeba też pamiętać, że:

- ❖ Należy szanować prywatność innych – nieodpuszczalne jest nagrywanie, fotografowanie czy udostępnianie informacji bez zgody zainteresowanych.
- ❖ Użytkownicy są odpowiedzialni za swoje działania online. Należy unikać publikowania, udostępniania lub rozpowszechniania nieodpowiednich treści.
- ❖ Należy przestrzegać zasad bezpieczeństwa online. Nie należy udostępniać prywatnych danych, hasła oraz innych informacji.
- ❖ Zakazuje się dostępu, publikowania i rozpowszechniania treści pornograficznych, nielegalnych, obraźliwych, dyskryminujących lub w inny sposób naruszających zasady etyki i prawa.
- ❖ Zakazuje się wszelkich form cyberprzemocy, takich jak zastraszanie, szkalowanie czy atakowanie innych uczniów online.
- ❖ Zespół zastrzega sobie prawo do monitorowania aktywności online uczniów w celu zapewnienia bezpieczeństwa i przestrzegania zasad.

Zadania pracownika Zespołu w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze w sali informatycznej:

- ❖ W sytuacji, gdy uczeń zostanie zauważony podczas przeglądania niebezpiecznych treści, nauczyciel, który sprawuje opiekę nad uczniem, zawiadamia pedagoga specjalnego lub psychologa o zaistniałej sytuacji.

- ❖ Jeżeli wyznaczony pracownik Zespołu, podczas przeglądów komputerów użytkowanych przez uczniów, natrafi na niebezpieczne treści, jest zobowiązany ustalić, kto korzystał z komputera. Informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wyszukiwania lub trafienia na niebezpieczne treści, wyznaczony pracownik przekazuje pedagogowi lub psychologowi.
- ❖ Pedagog/psycholog przeprowadza z dzieckiem, o którym mowa w punktach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie. Pedagog/psycholog przeprowadza również rozmowę z rodzicami dziecka.
- ❖ Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informacje, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w niniejszych procedurach.

V. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

Zespół Szkolno - Przedszkolny Nr 3 w Rogowie Opolskim zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Placówka, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

- ❖ Wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dzieci – przez ich rodziców.
- ❖ Zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dzieci nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie prawni tych dzieci wyrażą na to zgodę,
- ❖ Przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze warto sprawdzić ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku dziecka.

VI. Ścieżki postępowania małoletniego w przypadku doznawania przez niego krzywdy - procedury interwencyjne w Zespole

PROCEDURA INTERWENCYJNA – ZNĘCANIE SIĘ, PRZEMOC FIZYCZNA, SŁOWNA, PSYCHICZNA STOSOWANA WOBEC MAŁOLETNIEGO

- ❖ Jeśli nie czujesz się bezpiecznie, powiedz o tym wychowawcy. Przedstaw mu sytuację. Jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec Ciebie, poinformuj o tym nauczyciela. Poproś o reakcję, wsparcie i pomoc. Poinformuj także rodziców o tym, co Cię spotyka.
- ❖ Nauczyciel (wychowawca), do którego się zgłosiłeś, podejmie działania mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z rodzicami, jeśli wyrażą oni wolę uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym.
- ❖ Zespół, zgodnie ze swoim statutem, bezzwłocznie podejmie działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika Zespołu, który zaobserwował fakt jakiegokolwiek przemocy czy agresji lub został o nim poinformowany, jest przerwanie tego zachowania.

- ❖ Po wyjaśnieniu okoliczności i ustaleniu rodzaju zachowań przemocowych wobec Ciebie, wysłuchaniu wyjaśnień sprawcy/sprawców przemocy, wychowawca podejmie stosowne, zgodne ze statutem placówki działania.
- ❖ Wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się określone konsekwencje przewidziane w statucie placówki.
- ❖ Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z psychologiem lub innym nauczycielem, któremu ufasz.
- ❖ Psycholog może Ci udzielić pomocy psychologicznej oraz wskazać, jak należy radzić sobie w tego typu sytuacjach. Pomocy tej udzielać Ci może tak długo, jak będzie Ci ona potrzebna.
- ❖ Jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie i w dalszym ciągu ktoś będzie się nad Tobą znęcał, ponownie poinformuj o tym wychowawcę oraz swoich rodziców. Wspólnie z wychowawcą i rodzicami możesz też przedstawić sprawę dyrektorowi, który zastosuje kolejne, przewidziane prawem szkolnym konsekwencje wobec sprawcy/sprawców przemocy.
- ❖ W przypadku poważnego naruszenia nietykalności osobistej dyrektor zgłasza sprawę agresji fizycznej na policję w celu wyciągnięcia konsekwencji prawnych wobec agresora.
- ❖ W przypadku ciągłego, upornego znęcania się nad Tobą oraz nieskutecznej reakcji zespołu interwencyjnego na działania sprawcy, rodzice mogą zgłosić ten fakt do kuratorium oświaty, które podejmie działania wyjaśniające.

PROCEDURA INTERWENCYJNA – CELOWE NISZCZENIE LUB KRADZIEŻ RZECZY MAŁOLETNIEGO

- ❖ Zgłoś kradzież lub zniszczenie Twoich rzeczy wychowawcy lub innemu nauczycielowi - przedstaw mu kiedy, gdzie i w jakich okolicznościach to się stało. Poinformuj o ewentualnych świadkach zdarzenia.
- ❖ Powiedz o tym zdarzeniu swoim rodzicom.
- ❖ O zaistniałym zdarzeniu możesz opowiedzieć psychologowi, który zgodnie z Twoimi potrzebami udzieli Ci wsparcia.
- ❖ Wychowawca informuje rodziców, psychologa, pedagoga oraz dyrektora o zaistniałym zdarzeniu. Przeprowadza też rozmowę ze świadkami – jeśli tacy są wskazani.
- ❖ Jeżeli sprawca celowego zniszczenia lub kradzieży Twojej rzeczy został ustalony lub wskazany, placówka informuje o tym jego rodziców. Wychowawca albo pedagog, zgodnie ze statutem placówki, podejmują działania wyjaśniające sytuację. Informują rodziców sprawcy o wszczęciu tych działań oraz o ich wyniku.
- ❖ Zespół zgodnie ze swoim statutem stosuje wobec sprawcy czynu środki dyscyplinujące. Zobowiązuje też sprawcę do oddania Ci skradzionej rzeczy lub w uzgodnieniu z jego rodzicami - do ewentualnego pokrycia kosztów skradzionej lub zniszczonej rzeczy.
- ❖ Jeśli w wyniku postępowania wyjaśniającego nie jest możliwe ustalenie sprawcy kradzieży, wychowawca poinformuje Twoich rodziców o kradzieży lub zniszczeniu należącej do Ciebie rzeczy oraz przekaże rodzicom informację o możliwości zgłoszenia tego faktu policji.

PROCEDURA INTERWENCYJNA – PRZEMOC DOMOWA STOSOWANA WOBEC MAŁOLETNIEGO

- ❖ Możesz ujawnić wychowawcy lub innemu pracownikowi Zespołu, do którego masz zaufanie, że dzieje Ci się krzywda i poprosić go o pomoc w tej trudnej dla Ciebie sytuacji. Może wystąpić

również przypadek, że nauczyciel obserwując Cię podejrzewa, że jesteś krzywdzony, chociaż mu tego nie zgłosiłeś. W tej sytuacji wychowawca przeprowadzi rozmowę z Tobą oraz Twoimi rodzicami w celu zweryfikowania podejrzeń.

- ❖ Po uzyskaniu informacji od Ciebie, wychowawca podejmie interwencję w Twojej sprawie: wspólnie z psychologiem i pedagogiem zbiorą od Ciebie informacje na temat krzywdy, której doświadczyłeś. Ustalą jej formy i okoliczności. Rozmowa z Tobą będzie podstawą do oceny stopnia zagrożenia Twojego bezpieczeństwa. Pamiętaj, że możesz swobodnie mówić o tym, co się wydarzyło. Opowiedz o zachowaniu sprawcy i swoich odczuciach. Nie musi być zachowana kolejność wydarzeń. Wychowawca i psycholog dadzą Ci czas na wypowiedzenie się i nie będą Cię korygować. Żeby uzyskać jak najwięcej informacji, mogą Ci zadać dodatkowe pytania.
- ❖ W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu Ciebie lub potwierdzenia podejrzeń, że jesteś krzywdzony, wychowawca zgłosi problem psychologowi, pedagogowi i pielęgniarce (w przypadku zagrożenia Twego zdrowia lub życia). Psycholog, po dokładnym rozpoznaniu sprawy, dokona oceny zdarzeń i zawiadomi o nich dyrektora.
- ❖ Porozmawiaj też z psychologiem o swojej sytuacji i o tym, co czujesz. Udzieli Ci wsparcia oraz - uwzględniając Twoje potrzeby - zaplanuje działania, które zapewnią Ci ochronę przed krzywdzeniem.
- ❖ Wspólnie z Twoimi rodzicami (lub jednym z nich, tym, który Cię nie krzywdzi) psycholog wraz z wychowawcą planują konkretne działania zapewniające Ci ochronę.
- ❖ Zespół zapewni Ci opiekę i pomoc psychologiczną. Może także skierować Cię na terapię psychologiczną, gdy będziesz potrzebować długotrwałego i profesjonalnego wsparcia psychicznego.
- ❖ Gdyby zaplanowane przez zespół działania nie były wystarczające do zapewnienia Ci pomocy, pedagog nawiąże współpracę z instytucjami pomocowymi, np. dzielnicowym, specjalistą ds. nieletnich, pracownikiem socjalnym.
- ❖ W sprawach trudnych lub związanych z popełnieniem przestępstwa, zostanie powiadomiony specjalista ds. nieletnich oraz sąd rodzinny.
- ❖ W sytuacjach bezpośrednio zagrażających Twojemu zdrowiu lub życiu, placówka powiadomi policję lub prokuraturę rejonową.

Pamiętaj!

Każde zachowanie o charakterze przemocowym, również seksualnym, wobec osoby małoletniej jest przestępstwem. Zespół ma obowiązek zgłosić sprawę wykorzystywania seksualnego osoby małoletniej na policję. Sposób postępowania w sytuacji krzywdzenia małoletnich określa procedura „Niebieskiej karty” – polega ona na podejmowaniu interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą i odbywa się według ustalonych zasad prawnych. Do wszczęcia procedury „Niebieskiej karty” nie jest konieczna pewność występowania przemocy, wystarczy jej uzasadnione podejrzenie.

PROCEDURA INTERWENCYJNA – NIERÓWNE TRAKTOWANIE – DYSKRYMINACJA MAŁOLETNIEGO

- ❖ Porozmawiaj z nauczycielem, któremu ufasz lub wychowawcą - opowiedz szczerze o tym czego, z jakiego powodu i od kogo doświadczyłeś. To trudna dla Ciebie sytuacja, więc nie obawiaj się poprosić nauczyciela o pomoc i interwencję.
- ❖ Poinformuj także swoich rodziców o sytuacji, przedstaw im wszystkie jej okoliczności.
- ❖ Zasięgnij porady psychologa – opowiedz mu o swoich obawach, przeżyciach i odczuciach.

- ❖ Twoi rodzice i Ty możecie zwrócić się o pomoc także do organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką praw dziecka/praw człowieka.
- ❖ W przypadku nieotrzymania pomocy ze strony Zespołu, Twoi rodzice mogą zgłosić sprawę do właściwego kuratorium oświaty i następnie do Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Dziecka.
- ❖ Wychowawca, pedagog i psycholog - zgodnie z Twoimi potrzebami - udzielą Ci pomocy. Podejmą też działania wyjaśniające okoliczności zdarzenia, zmierzające do określenia jego znaczenia dla Ciebie oraz ustalenia sprawcy/sprawców. Poinformują o zdarzeniu dyrektora.
- ❖ Po ustaleniu sprawców poinformują o tym ich rodziców.
- ❖ Dyrektor po wysłuchaniu sprawcy, uwzględniając jego motywację i wagę czynu, zastosuje określone w statucie środki dyscyplinujące. Poinformuje o nich rodziców sprawcy.

PROCEDURA INTERWENCYJNA – CYBERPRZEMOC, NAWIĄZYWANIE PRZEZ MAŁOLETNIEGO NIEBEZPIECZNYCH KONTAKTÓW W INTERNECIE

- ❖ Postaraj się zabezpieczyć dowody przemocy w sieci stosowanej wobec Ciebie.
- ❖ Zgłoś ten fakt wychowawcy, który poinformuje o tym psychologa, pedagoga i dyrektora.
- ❖ Nauczyciel wysłucha Cię i przeanalizuje dowody, które dostarczysz. Jeśli będziesz mieć kłopot z ich zabezpieczeniem w sieci, nauczyciel poprosi o pomoc specjalistę.
- ❖ Jeśli masz świadków doświadczanej przez Ciebie cyberprzemocy, powiedz o nich nauczycielowi. Identyfikacja sprawcy często jest możliwa dzięki zebranym materiałom.
- ❖ Wychowawca wspólnie z Tobą oceni, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem.
- ❖ Po dokonaniu analizy dowodów i ustaleniu okoliczności cyberprzemocy wychowawca podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy. Zostaną wobec niego zastosowane środki dyscyplinujące określone w statucie Zespołu.
- ❖ Wychowawca może też o cyberprzemocy poinformować Twoich rodziców lub nawet policję – decyzję w tej sprawie podejmie wspólnie z Tobą, rodzicami i dyrektorem.
- ❖ Wystąpienie cyberprzemocy nie jest jednoznaczne z koniecznością zaangażowania policji i sądu rodzinnego. Placówka powinna powiadomić odpowiednie służby, gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze, a ich zastosowanie nie przyniesie pożądanych rezultatów (np. nie ma zmian postawy dziecka – sprawcy cyberprzemocy).
- ❖ Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z psychologiem lub innym nauczycielem, któremu ufasz.

PROCEDURA INTERWENCYJNA – NARUSZENIE PRYWATNOŚCI DOTYCZĄCE NIEODPOWIEDNIEGO BĄDŹ NIEZGODNEGO Z PRAWEM WYKORZYSTANIA W SIECI DANYCH OSOBOWYCH LUB WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

- ❖ Gdy sprawcą jest uczeń - kolega ze szkoły czy klasy - skontaktuj się z wychowawcą. Przedstaw mu sytuację (szczegóły sprawy) i okoliczności naruszenia Twoich praw.
- ❖ Poinformuj równocześnie o tym zdarzeniu rodziców.
- ❖ W miarę Twoich możliwości zabezpiecz dowody naruszenia Twoich praw. Zgromadź materiały świadczące o wystąpieniu nieodpowiedniego lub niedozwolonego prawem działania, np. emaile, zrzuty ekranu, konwersację w komunikatorze lub MMS/SMS. Możesz to zrobić sam lub z pomocą pracownika Zespołu, który posiada umiejętności z zakresu technologii cyfrowej. Może Ci go wskazać wychowawca.

- ❖ Przekaż dowody rodzicom i wychowawcy.
- ❖ Dokonaj zmian identyfikujących Cię w sieci – powinni być przy tym Twoi rodzice.
- ❖ Zespół podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy naruszenia Twoich praw do ochrony wizerunku i danych osobowych. Jeśli sprawcą okaże się uczeń Zespołu, który nie chciał świadomie wyrządzić Ci krzywdy (np. był to niestosowny żart), placówka podejmie zgodne z jej statutem działania wychowawcze i dyscyplinujące sprawcę.
- ❖ Jeżeli naruszenie Twoich praw skutkuje dla Ciebie dużym obciążeniem emocjonalnym, zwróć się do wychowawcy, psychologa lub pedagoga o wsparcie. Zaplanują wraz z Tobą i Twoimi rodzicami rodzaj pomocy dla Ciebie. Wdrożą też działania chroniące Cię przed stresem, lękiem, wstydem lub innymi emocjami, których doświadczasz.
- ❖ Jeśli będziesz potrzebować dalszego wsparcia, placówka może skierować Cię w porozumieniu z rodzicami do placówki specjalistycznej.
- ❖ Zespół powiadomi Ciebie i Twoich rodziców o działaniach, które podjął, żeby usunąć skutki działania sprawcy (np. usunięcie z Internetu intymnych zdjęć, zablokowanie dostępu do konta w portalu społecznościowym).
- ❖ Zespół zadba też o to, aby informacje narażające Cię na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.

PROCEDURA INTERWENCJI - W SYTUACJI KRZYWDZENIA DZIECKA W ZESPOLE PRZEZ PRACOWNIKA JEDNOSTKI

- ❖ Osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka przez pracownika w Zespole zgłasza problem dyrektorowi.
- ❖ Dyrektor zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia i prowadzi rozmowę wyjaśniającą z pracownikiem podejrzanym o krzywdzenie. Rozmawia też z dzieckiem w obecności psychologa i jego rodziców.
- ❖ Dyrektor odsuwa pracownika od bezpośredniej pracy z dziećmi do czasu wyjaśnienia zdarzenia.
- ❖ Wszystkie czynności są dokumentowane protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania.
- ❖ W przypadku, gdy doszło do naruszenia praw lub dobra dziecka, dyrektor ma 14 dni kalendarzowych na zawiadomienie o zdarzeniu rzecznika dyscyplinarnego. Termin ten liczy się od dnia powzięcia informacji o zdarzeniu.
- ❖ Zawiadomienie rzecznika dyscyplinarnego nie musi być pisemne, dozwolona jest także forma telefoniczna czy też elektroniczna. W treści takiego zawiadomienia warto szczegółowo opisać zdarzenie, na podstawie którego dyrektor wysnuł podejrzenie popełnienia przez nauczyciela przewinienia dyscyplinarnego.

VII. Ważne telefony i adresy

- ❖ **Ośrodek Pomocy Społecznej w Krapkowicach** – tel. 77 44 47 600;
- ❖ **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krapkowicach** – tel. 77 466 12 63;
- ❖ **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach** – tel. 77 446 60 15;
- ❖ **Telefon Zaufania** - tel. 116 111 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- ❖ **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”** – tel. 800 120 002 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz e-mail: niebieskalinia@niebieskalinia.info;
- ❖ **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia** – tel. (22) 668 70 00 oraz 116 123 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- ❖ **Fundacja Feminoteka** - Telefon dla kobiet doświadczających przemocy (w tym kobiet transseksualnych) – tel. 888 88 33 88 (telefon czynny od poniedziałku do piątku w godz. 11 – 19);
- ❖ **Centrum Praw Kobiet** – tel. 800 107 777 (telefon interwencyjny czynny całą dobę; po połączeniu należy wybrać 1 i potem 3);
- ❖ **Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę** – Telefon zaufania dla Dzieci i Młodzieży – tel. 116 111 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz Telefon dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy psychologicznej Dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności takie jak: agresja i przemoc w szkole – tel. 800 100 100 (linia czynna od poniedziałku do piątku, w godz. 12 – 15);
- ❖ **Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka** – tel. 800 12 12 12 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- ❖ **Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj Przemoc”** – tel. 800 120 148 – (bezpłatna linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);